

16.8.2013

Liikenne- ja viestintäministeriölle
kirjaamo@lvm.fi

Asia: Hausjärven kunnan lausunto *Laajakaista kaikille 2015* -hankkeen toisen väliarvioinnin keskustelumuistiosta

Viite: Lausuntopyyntönne päivätty 26.6.2013, LVM/1193/07/2013

Hyvä vastaanottaja,

Hausjärven kunnanhallituksen 13.8.2013 (278 §) tekemän päätöksen perusteella Hausjärven kunta lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

- Laajakaista kaikille 2015 -hankkeen tavoite koko valtakunnan kattavan nopean tietoliikenneverkon rakentamisesta on erittäin kannatettava. Tavoitteen saavuttamisedellytyksiä heikentää kuitenkin kunnille langetetun rahoitusvastuun suuruus, joka ei ole oikeassa suhteessa kuntien voimavaroihin nähden. Tämä vaikeuttaa myös kuntien mahdollisuuksia edistää voittoa tavoittelemattomien paikallisten ja alueellisten toimijoiden perustamista.
- Hankkeessa noudatettuihin tukikelpoisten alueiden rajauksiin ja muihin ehtoihin liittyy joitakin epäkohtia. Rakennettavien yhteyksien kuntatasoisessa esiselvittelyssä toisinaan ilmenee kustannuksiin huomattavasti vaikuttavia seikkoja, joita tukiehdot eivät kaikilta osin ota huomioon. Tällaisia voivat olla esimerkiksi maaperäolot, käytettävissä olevat yhteyksien sijoitteluvaihtoehdot ja väestön alueellinen jakautuminen.

Käytännön kokemukset myös osoittavat, että joillakin tukikelvottomiksi rajatuilla alueilla nopeita laajakaistayhteyksiä ei tosiasiallisesti ole saatavilla. Ongelmia saatavuudessa on esimerkiksi Hausjärven Monnin taajamassa, vaikka se sijaitsee aivan Hyvinkään keskustan tuntumassa. Tällaisten alueiden asukkaat ovat vaarassa joutua väliinputoajan asemaan laajakaistayhteyksien suhteen: kaupallinen tarjonta ei ole likimainkaan tyydyttävää ja toisaalta alue on tukikelvotonta. Vastaavaa asetelmaa ei hyväksyttäisi sosiaali- ja terveystoimen tai koulutuksen peruspalveluissa.

- Kunta katsoo, että tuettujen laajakaistayhteyksien rakentamiskustannukset olisi jaettava ensisijaisesti valtion ja teleyritysten kesken. Nykyaikaiset tietoliikenneyhteydet tulisi Ruotsin mallin mukaisesti käsittää tie-, rautatie- ja muiden liikenneverkostojen tapaan yhteiskunnan perusinfrastruk-

tuuriksi, jonka kehittäminen ja rahoittaminen on pääsääntöisesti valtion vastuulla.

Koska laajakaistahankkeen keskeinen tarkoitus on mahdollistaa kansallisten ja globaalien internetpalveluiden käyttö aiempaa useammasta paikasta, laajakaistayhteyksiä ei pidä ajatuksellisesti rinnastaa esimerkiksi kuntakohtaisesti tai kunnanosittain toteutettaviin vesihuoltojärjestelmiin, vaan valtakunnan päätieverkkoon. Tätä tukee myös se, että nimenomaan valtio on voimakkaasti korostanut palveluidensa käyttöä internetin välityksellä (mm. Kela, työ- ja elinkeinohallinto, verohallinto, poliisi).

- Vapaa-ajan asumisen aiempaa suurempi huomioon ottaminen laajakais-
tahankkeessa ja sen tavoitteenasettelussa on perusteltua. Se vastannee kansalaisten toiveisiin ja voi muun ohella edistää etätöiden tekemistä. Kuitenkin vakinaisten asuntojen, maatalojen ja yritysten toimitilojen tulee olla selkeästi etusijalla loma-asuntoihin nähden. Vakinaisten asuntojen ja eri sijaintipaikoilla toimivien yritysten verkkoyhteyksillä on kansantalouden ja alueiden elinvoiman kannalta oleellisesti suurempi merkitys kuin loma-asuntojen yhteyksillä. Esimerkiksi etätö ei sinänsä lisää kansantalouden työpanosta.

Toisaalta loma-asuntojen korostaminen hankkeessa saattaa kärjistää epäkohtia, joita liittyy tukikelpoisten alueiden rajauksiin ja kiinteistön sijaintikunnan rahoitusvastuuseen. Vakinaisen ja loma-asumisen painopisteet pääsääntöisesti sijoittuvat eri osa-alueille kunnissa. Loma-asunnon omistajan kotipaikka on yleensä muualla kuin loma-asunnon sijaintikunnassa, jolloin sijaintikunta ei saa omistajalta kunnallisverotuloa. Tällöin on mahdollista, että loma-asuntojen laajakaistayhteyksien rakentamisen vaatimien kunnan maksuosuus käytännössä maksatetaan kunnan vakinaisilla asukkailla, vaikka heidän laajakaistayhteyksiään hanke tukikelpoisten alueiden rajausten vuoksi ei parantaisi.

Mikäli yksittäisessä rakennushankkeessa hyötyjiä arvioidaan olevan kovin vähän tai hyötyjä- ja maksajapiirien koetaan eriytyvän, kunnan varojen käytölle hankkeeseen voi olla vaikeata saada poliittista tukea. Tilanne ei myöskään olisi omiaan aktivoimaan pääasiassa asukkaista muodostuvien kyläyhdistysten ja vastaavien osallisuutta yhteyksien kehittämisessä ja hankkeiden käytännön toteutuksessa.

Hausjärvellä 16.8.2013

HAUSJÄRVEN KUNTA

Hallintojohtaja

Alexi Heikkilä

puh. (019) 758 6580

etunimi.sukunimi@hausjarvi.fi